

VIDSTE DU, AT...

28 G PROTEIN PÅ HVER TALLERKEN

Kyllingebryst
585 kJ = 140 kcal

Svinekotelet uden fedtkant
600 kJ = 145 kcal

Bøf af tykstegsfilet
695 kJ = 165 kcal

Tofu
1150 kJ = 275 kcal

Æg
1320 kJ = 315 kcal

Linser
1390 kJ = 330 kcal

Grønne ærter
1460 kJ = 350 kcal

Grønne bønner
1540 kJ = 365 kcal

Røde kidneybønner
1625 kJ = 385 kcal

Hvide bønner
1810 kJ = 430 kcal

Gule ærter
1870 kJ = 445 kcal

Kikærter
2095 kJ = 500 kcal

Knækbrød
4510 kJ = 1075 kcal

Hassel nødder
4705 kJ = 1120 kcal

Rugbrød
4760 kJ = 1135 kcal

Der er ikke taget hensyn til biologisk værdi af de enkelte proteinkilder

HVOR KOMMER PROTEIN FRA?

28 g protein på hver tallerken

Alt er spiseklart. Den rå vægt er:

133 g kyllingebryst - stegt i olie/smør
12-14 minutter

126 g svinekotelet uden fedtkant
= svinefilet - stegt i olie/smør 8 minutter

128 g bøf af tykstegsfilet
- stegt i olie/smør 5 minutter

359 g tofu på glas - skåret i tern

242 g æg - kogt 8 minutter

112 g grønne linser fra Puy
- kogt 15-20 minutter

459 g grønne ærter, frosne
- kogt få minutter

1400 g grønne bønner, friske
- kogt 5 minutter

122 g røde kidneybønner - sat i blød
10-12 timer og kogt 45 minutter

133 g hvide bønner - sat i blød
10-12 timer og kogt 45-60 minutter

127 g gule ærter - sat i blød 8-10 timer
og kogt 10-15 minutter

137 g kikærter - sat i blød 10-12 timer
og kogt 40-50 minutter

311 g knækbrød

188 g hasselnødder

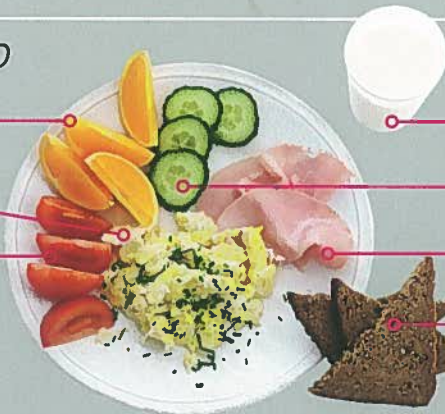
560 g rugbrød

MORGENMAD

Appelsin
0,6 g

Røræg
11 g

Tomat
0,5 g

Skummetmælk
7 g

Agurk
- g

Skinke
6 g

Rugbrød
4 g

I alt 29 g protein

2170 kJ = 515 kcal

75 g rugbrød, 2 æg, ½ tsk olie, 10 g purløg,

30 g skinke, 60 g tomat, 30 g agurk, 75 g appelsin, 200 g skummetmælk

Proteiner er kroppens byggesten.

Proteiner er opbygget af aminosyrer.

Aminosyrer er kroppens byggesten.

De bruges til at opbygge bl.a. celler, væv, hormoner, antistoffer og enzymer. Flere af aminosyrerne kan kroppen ikke danne selv, de er livsnødvendige (essentielle) og skal derfor tilføres med maden.

De animalske proteinkilder - kød, fisk, fjerkræ, mejeriprodukter og æg - indeholder alle livsnødvendige aminosyrer i en god sammensætning - også kaldet høj biologisk værdi. De vegetabiliske proteinkilder - ærter, linser, bønner, nødder og kornprodukter - har lavere biologisk værdi men kan sammensættes sådan, at de supplerer hinanden, og dermed får man også de livsnødvendige aminosyrer. Fx vil majs og bønner sammen give en god sammensætning.

I den daglige kost spiser vi en blanding af proteiner fra animalske og vegetabiliske produkter.

På forsiden er vist mængder, der giver 28 g protein. Der er ikke taget hensyn til den biologiske værdi af de enkelte proteinkilder. Mængden af energi er meget forskellig, så man kan ikke bare erstatte bøf med bønner.

Kroppen nedbryder proteiner fra musklerne hele døgnet, men dette modvirkes ved at øge opbygningen af proteiner, når der er tilstrækkelig proteiner i maden. Anbefalingen for proteiner til voksne er 1,1 g pr. kg legemsvægt pr. dag og 1,2 g for 65+ (NNR).

Protein kan fordeles med 20 g til hovedmåltiderne og 10 gram til mellemmåltiderne - evt. 20 g før natten. Nogle mener, at især ældre bør have 30 g i hovedmåltiderne.

FROKOST

Skummetmælk
7 g

Bolle
6 g

Røget laks
4 g

Resten
< 0,5 g

Broccoli
3 g

Tørrede linser
6 g

Kylling
8 g

Peberfrugt
0,6 g

I alt 35 g protein

2100 kJ = 500 kcal

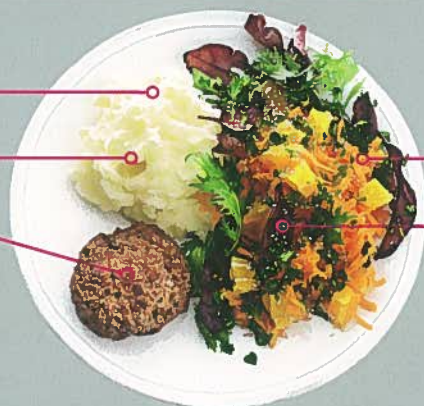
40 g rå kyllingebryst, 25 g salat, 50 g peberfrugt, 50 g broccoli, 60 g tomat, 25 g tørrede linser, 5 g olie, 15 g citronsaft, 50 g bolle, 20 g laks, 5 g mayonnaise, 25 g gulerod, 200 g skummetmælk

AFTENSMAD

Kartofler
5 g

Skummetmælk
2 g

Oksekød/svinekød
26 g

Resten
< 0,5 g

Gulerod
0,7 g

Sesamfrø
1 g

I alt 35 g protein

2510 kJ = 600 kcal

125 g rå oksekød/svinekød 9 % fedt, 250 g kartofler, 50 g skummetmælk, 5 g smør, 25 g salat, 100 g gulerod, 50 g appelsin, 5 g sesamfrø, 10 g citronsaft, 10 g persille, 1 g olie.

VIDSTE DU, AT...

2 DAGSKOSTFORSLAG TIL VÆGTTAB, PÅ CA. 8000 KJ = 1900 KCAL DAGLIGT

1725 kJ = 410 kcal

1555 kJ = 370 kcal

MORGENMAD

Det er vigtigt at spise morgenmad, der indeholder både protein og fuldkorn. Så føler du dig mæt i lang tid. Jo mere du bevæger dig, jo flere kalorier forbrænder du. Derfor er det vigtigt, at du er fysisk aktiv hver dag.

2060 kJ = 490 kcal

1955 kJ = 465 kcal

FROKOST

Frokost med groft brød og pålæg samt grøntsager indeholder protein og fuldkorn og mætter derfor godt. Frokosten er lige til at tage med på arbejde. Drik vand flere gange om dagen, 1-1½ liter dagligt.

675 kJ = 160 kcal

1325 kJ = 315 kcal

MELLEMMÅLTID

Hvis du er sulten i løbet af eftermiddagen, så hav et sundt mellemmåltid klar, så du ikke lader dig friste. Hvis du ikke er sulten, så drop måltidet og spar kalorierne. Sluk tørsten i vand, det indeholder ingen kalorier.

2120 kJ = 505 kcal

1800 kJ = 430 kcal

AFTENSMAD

Væn dig til kun at spise én portion. Undgå at spise mens du laver andre ting, fx ser fjernsyn eller arbejder ved computeren. Undersøgelser viser, at man nemt spiser 20 % mere, når man ikke koncentrerer sig om at nyde maden.

1115 kJ = 265 kcal

1135 kJ = 270 kcal

MELLEMMÅLTID

Kroppen nedbryder og opbygger proteiner i musklerne hele døgnet. Risikoen for at miste muskelmasse under vægttab mindses, hvis der er tilstrækkeligt med protein i maden. Det sker bedst ved ca. 20 g protein til de tre hovedmåltider og ca. 10 g protein til mellemmåltiderne. Gerne lidt mere inden sengetid.

MORGENMAD

2 æg – som spejlæg
1 tsk olie
1 skive fuldkornsrugbrød, ca. 50 g
2 cherrytomater eller ½ tomat, ca. 30 g
1 spsk tomatketchup
1 glas minimælk, 2 dl
1725 kJ = 410 kcal
Protein: 25 g

FROKOST

3 skiver fuldkornsrugbrød, ca. 150 g
1 kogt kartoffel, ca. 40 g
3 skiver spegepølse, ca. 40 % fedt, ca. 16 g eller 25 g rullepølse
1 stk røget ørredfilet, ca. 40 g
pynt med fx salat, agurk, peberfrugt og løg
2060 kJ = 490 kcal
Protein: 20 g

MELLEMMÅLTID

1 gulerod, ca. 70 g
2 stk groft knækbrød
20 g ost, 30+, 16 % fedt
675 kJ = 160 kcal
Protein: 9 g

AFTENSMAD

Skinkeschnitzel med stegte peberfrugter og pasta, se opskrift
1 skinkeschnitzel af inderlår, kalveschnitzel, svinekotelet, bñf af oksekød eller kyllingebryst, ca. 125 g
1 tsk olie
50 g rå fuldkornspasta
1 løg
1½ peberfrugt, ca. 225 g
1-2 tomater, ca. 100 g
1 tsk olie
2120 kJ = 505 kcal
Protein: 37 g

MELLEMMÅLTID

2 dl yoghurt naturel, 0,5 % fedt eller 1½ dl skyr 0,2 % fedt
2 spsk havregryn, ca. 20 g
½ æble, ca. 50 g
½ appelsin, ca. 50 g
1 pære, ca. 100 g
100 g frugt kan erstattes af 10 mandler eller 1½ spsk havregryn
1115 kJ = 265 kcal
Protein: 14 g

Dagskost i alt ca. 7700 kJ = 1830 kcal

Hvis du vælger yoghurt 0,1 % fedt, spegepølse max. 9 % fedt og ost 20+, 11 % fedt, kan du spare ca. 290 kJ = 70 kcal.

MORGENMAD

2½ dl havregryn, ca. 75 g
2½ dl minimælk
1555 kJ = 370 kcal
Protein: 20 g

FROKOST

2½ skive fuldkornsrugbrød, ca. 125 g
1 kogt kartoffel, ca. 40 g
15 g leverpostej, ca. 20 % fedt
25 g røget laks i skiver
1 kogt æg
4 cherrytomater eller 1 tomat, ca. 60 g
pynt med fx salat, agurk og purløg
1955 kJ = 465 kcal
Protein: 23 g

MELLEMMÅLTID

1 banan, ca. 100 g
1 æble, ca. 100 g
30 g nødder el. kerner fx mandler, valnødder og hasselnødder
1325 kJ = 315 kcal
Protein: 7 g

AFTENSMAD

2 frikadeller, se opskrift
4 kartofler, ca. 150 g
200 g blomkål, ærter og gulerødder, evt. som frossen grøntsagsblanding
¾ dl sovs, fx bouillon, ½ dl minimælk, sovsejævner og kulør. Evt. smagt til med lidt citronsaft
1800 kJ = 430 kcal
Protein: 27 g

MELLEMMÅLTID

2 stk groft knækbrød
40 g ost, 30+, 16 % fedt
1 glas minimælk, 2 dl
5 cm agurk, ca. 50 g
1135 kJ = 270 kcal
Protein: 22 g

Dagskost i alt ca. 7700 kJ = 1850 kcal

Hvis du vælger leverpostej 9 % fedt og ost 20+, 11 % fedt, kan du spare ca. 120 kJ = 30 kcal.

OPSKRIFTER

Skinkeschnitzel med stegte peberfrugter og pasta

1 skinkeschnitzel af inderlår, 1 cm tyk, ca. 125 g
1 tsk olie
50 g rå fuldkornspasta

Stegte peberfrugter

1 løg
1½ peberfrugt, ca. 225 g
1-2 tomater, ca. 100 g
1 tsk olie

Skær løg, peberfrugter og tomater, som du har lyst til at spise dem. Hæld olie og grøntsagerne i en gryde. Læg låg på og kog ved middel varme i ca. 10 minutter. Du kan selv vælge om grøntsagerne skal være sprøde – kort stegetid eller bløde – længere stegetid. Smag til med salt og peber. Pasta koges efter posens anvisning. Dup kødet tørt med køkkenrulle. Krydr med salt og peber. Lad olien blive varm på en pande ved kraftig varme. Oliens skal være så varm, at "det siger lyde", når kødet kommer på panden. Brun kødet ½ minut på hver side. Skru ned til middel varme og steg kødet i 1½ minut på hver side. Tag kødet af panden. Kødet er mest mørt og saftigt, når det er rosa indeni.

Frikadeller, 14 stk

500 g hakket svinekød eller svine- og kalvekød, ca. 10 % fedt
1 tsk salt
½ tsk peber
1 æg
1 løg, ca. 50 g
¾ dl hvedemel eller rugmel
1 ¼ dl minimælk
1½ spsk olie

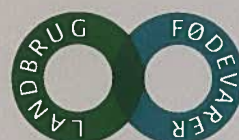
Rør kødet med salt, peber, æg og revet løg, Tilsæt mel og mælk.

Varm olien på en pande ved god varme. Form farsen til 14 frikadeller med en spiseske. Brun frikadellerne ca. 2 minutter på hver side. Skru ned til middel varme. Vend - og steg frikadellerne i ca. 4 minutter på hver side, til de er gennemstegte.

TIPS

Frikadeller kan fryses eller gemmes i køleskabet et par dage til senere brug som aftensmad eller i madpakken. Hjemmelavede frikadeller kan erstattes med færdigkøbte frikadeller max 170 kcal pr. 100 g.

Mængderne i gram er den mængde, der kan spises.
Vælg brød, knækbrød og pasta med Fuldkornsmærket.

Landbrug & Fødevarer
Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V
T +45 3339 4000
W www.lf.dk

VIDSTE DU, AT...

2 DAGSKOSTFORSLAG TIL VÆGTTAB, PÅ CA. 6000 KJ = 1400 KCAL DAGLIGT

1680 kJ = 400 kcal

1100 kJ = 260 kcal

MORGENMAD

Det er vigtigt at starte dagen med proteiner og fuldkorn. Det gør dig mæt i lang tid. Jo mere du bevæger dig, jo flere kalorier forbrænder du. Derfor er det vigtigt, at du er fysisk aktiv hver dag.

1640 kJ = 390 kcal

1760 kJ = 420 kcal

FROKOST

Frokosten skal mætte godt. Anvend rester fra aftensmaden, så har du en nem frokost. Suppler med rugbrød eller andet fuldkornsprodukt og grøntsager. Drik vand flere gange om dagen, 1-1½ liter dagligt.

550 kJ = 130 kcal

650 kJ = 155 kcal

MELLEMMÅLTID

Hvis du er sulten i løbet af eftermiddagen, så hav et sundt mellemmåltid klar, så du ikke lader dig friste. Hvis du ikke er sulten, så drop måltidet og spar kalorierne. Sluk tørsten i vand, det indeholder ingen kalorier.

1200 kJ = 285 kcal

1530 kJ = 365 kcal

AFTENSMAD

Spis langsomt og nyd maden. Spis evt. af en mindre tallerken, end du plejer. Undgå at spise, mens du laver andre ting, fx ser fjernsyn eller arbejder ved computeren. Undersøgelser viser, at man nemt spiser 20% mere, når man ikke koncentrerer sig om at spise.

1005 kJ = 240 kcal

860 kJ = 205 kcal

MELLEMMÅLTID

Kroppen nedbryder og opbygger proteiner i musklerne hele døgnet. Risikoen for at miste muskelmasse under vægttab mindskes, hvis der er tilstrækkeligt med protein i maden. Det sker bedst ved ca. 20 g protein til de tre hovedmåltider og ca. 10 g protein til mellemmåltiderne. Gerne lidt mere inden sengetid.

MORGENMAD

2 æg - som rørræg, piskes
evt. med 1 spsk minimælk
1 tsk olie
1 skive fuldkornsrugbrød, ca. 50 g
2 cherrytomater eller ½ tomat, ca. 30 g
1 glas minimælk, 2 dl
pynt med fx purløg
1680 kJ = 400 kcal
Protein: 25 g

FROKOST

2 skiver fuldkornsrugbrød, ca. 100 g
2 skiver hamburgerryg eller andet
pålæg max 5 % fedt, ca. 32 g
40 g ost, 30+, 16 % fedt
6 cm agurk, ca. 60 g
1 stk gulerod, ca. 50 g
½ peberfrugt, ca. 50 g
pynt med fx salat
1640 kJ = 390 kcal
Protein: 24 g

MELLEMMÅLTID

16 mandler
1 æble, ca. 100 g
550 kJ = 130 kcal
Protein: 4 g

AFTENSMAD

Lynstegt oksekød med grøntsager, se opskrift
100 g hakket oksekød, svine- og kalvekød eller
svinekød, ca. 10 % fedt
2 spsk sojasauce
½-1 porre, ca. 100 g
¾-1 peberfrugt, ca. 100 g
¼-½ squash, ca. 100 g
1200 kJ = 285 kcal
Protein: 27 g

MELLEMMÅLTID

2 stk groft knækbrød
15 g smørreost, ca. 15 % fedt
1 pære, ca. 100 g
1 glas minimælk, 2 dl
1005 kJ = 240 kcal
Protein: 11 g

Dagskost i alt ca. 6070 kJ = 1445 kcal

Hvis du vælger ost 20+, 11 % fedt og smørreost
6 % fedt, kan du spare ca. 100 kJ = 24 kcal.

MORGENMAD

3 dl yoghurt, 0,5 % fedt eller 2 dl skyr
0,2 % fedt
2 spsk havregryn, ca. 20 g
10 mandler
1100 kJ = 260 kcal
Protein: 21 g

FROKOST

2 frikadeller, se opskrift
1-2 tomater, ca. 125 g
½ agurk eller 1 skoleagurk
1 spsk hakket løg eller 1 forårsløg
1 spsk olie
1 skive fuldkornsrugbrød, ca. 50 g
pynt med fx purløg
1760 kJ = 420 kcal
Protein: 20 g

MELLEMMÅLTID

1 stk groft knækbrød
20 g ost, 30+, 16 % fedt
½ peberfrugt, ca. 50 g
650 kJ = 155 kcal
Protein: 9 g

AFTENSMAD

1 svinekotelet uden fedtkant ca. 2 cm tyk,
eller en bøf af oksekød eller kyllinge inderfilet,
ca. 90 g, stegning se opskrift
1 tsk olie
3 kartofler, ca. 120 g
300 g blomkål, gulerod og broccoli,
evt. som frossen grøntsagsblanding
¾ dl sovs, fx bouillon, sovsejævner og
kulør. Evt. smagt til med lidt citronsaft
1530 kJ = 365 kcal
Protein: 31 g

MELLEMMÅLTID

2 dl yoghurt naturel, 0,5 % fedt eller 1,5 dl skyr
0,2 % fedt
1 appelsin, ca. 100 g
½ æble, ca. 50 g
½ banan, ca. 50 g
100 g frugt kan erstattes af 10 mandler
eller 1½ spsk havregryn
860 kJ = 205 kcal
Protein: 13 g

Dagskost i alt ca. 5900 kJ = 1405 kcal

Hvis du vælger yoghurt 0,1 % fedt og ost 20+,
11 % fedt, kan du spare ca. 180 kJ = 45 kcal.

OPSKRIFTER

Lynstegt oksekød med grøntsager

100 g hakket oksekød, ca. 10 % fedt
2 spsk sojasauce
½-1 porre, ca. 100 g
¾-1 rød peberfrugt, ca. 100 g
¼-½ squash, ca. 100 g

Kom kødet på en varm pande ved kraftig varme,
vend det, til kødet har skilt sig og skiftet farve.
Tilsæt sojasauce. Tilsæt porre i ringe og steg 1
minut. Tilsæt peberfrugt i strimler og squash
skåret igennem på langs og derefter i skiver. Lad
det stege 3-4 minutter under omrøring. Du kan
selv vælge om grøntsagerne skal være sprøde
– kort stegetid eller bløde – længere stegetid.
Smag til med salt og peber.

TIPS

Du kan vælge hakket kød med en lavere
fedtprocent, uden det går ud over kvaliteten.
Du vil derved få færre kJ-kcal.
Det er ikke nødvendigt at bruge fedtstof på
panden, kødet afsmelter fedt.
Du kan bruge alle mulige grøntsager, så vælg
efter lyst og årstid. Der findes også frosne
wokblandinger.

Frikadeller, 14 stk

500 g hakket svinekød eller svine- og kalvekød,
ca. 10 % fedt
1 tsk salt
½ tsk peber
1 æg
1 løg, ca. 50 g
¾ dl hvedemel eller rugmel
1 ¼ dl minimælk
1½ spsk olie

Rør kødet med salt, peber, æg og revet løg. Til-
sæt mel og mælk. Varm olien på en pande ved
god varme. Form farsen til 14 frikadeller med en
spiseske. Brun frikadellerne ca. 2 minutter på
hver side. Skru ned til middel varme. Vend - og
steg frikadellerne i ca. 4 minutter på hver side,
til de er gennemstegte.

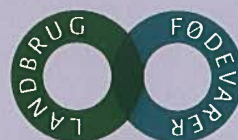
TIPS

Frikadeller kan frysese eller gemmes i køleskabet
et par dage til senere brug som aftensmad eller
i madpakken. Hjemmelavede frikadeller kan
erstatte med færdigkøbte frikadeller
max 170 kcal pr. 100 g.

Stegning af svinekotelet

1 svinekotelet uden fedtkant,
ca. 2 cm tyk, ca. 90 g, 1 tsk olie
Dup kødet tørt med køkkenrulle. Krydr med salt
og peber. Lad olien blive varm på en pande ved
god varme. Oliens skal være så varm, at "det
siger lyde", når kødet kommer på panden. Brun
kødet 1 minut på hver side. Skru ned til middel
varme og steg kødet i 2-3 minutter på hver side.
Tag kødet af panden. Kødet er mest mørt og
saftigt, når det er rosa indeni.

Mængderne i gram er den mængde, der kan spises.
Vælg brød, knækbrød og pasta med Fuldkornsmærket.

Landbrug & Fødevarer
Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V
T +45 3339 4000
W www.lf.dk